

★ శ్రీ ల ర క ణ ! ★

శ్రీ మ తి సు గుణ అ గ స్త్య గారు

ప్రసాదరావు రాజమండ్రిలో కలక్టరు కచ్చేరిలో ఒక గుమాస్తా. జీతం కొద్ది అయినప్పటికీ, భూవసతుదారులై నందున సంసారము నిరూటంముగా గడచిపోవుచున్నది. అతనిభార్య యశోదమ్మ. పెద్దదైనను చదువుకొన్నది. చాల ఉత్తమురాలు, నిరాడంబరి. వారి సంతానము ముగ్గురు కుమార్తెలు. కుమార్తెలు జానకి, అహల్య, వీణ. పెద్దవారిద్దరు స్కూలుపైసలువరకు చదివిరి. ఆ పైన వారిరువురకు మంచి సంబంధములను చూచి పెండ్లిచేసెను. జానకిని ఎత్తైతి ఎంగిలారుమీదవేసినట్లు ఒక గోపికాలాలునకు యిచ్చెను. కాని భార్యయందు మాత్రము గాఢానురాగుడు రామ మోహనరావు. ఆ పూరిలోనే బ్యాంకులో గుమాస్తా. వారి సంతానము యిరువురు కుమారులు. అహల్య పెనిమిటి జనార్దనరావు. గవర్న మెంటు డాక్టరు. ప్రస్తుతం తిరునల్వేలిజిల్లా ఆసుపత్రిలో పనిచేయుచున్నాడు. సంతానప్రాప్తి యింకను లేదు. చాల బుద్ధిమంతుడు. వీణ యింకను రాజమండ్రి గవర్న మెంటు హైస్కూలులో స్కూలుపైసలు క్లాసులో చదువుతున్నది. బాల్యమందున్నను, చదువుకొనుచున్నను, యింటివద్ద తల్లికి సహాయముచేయుచూ, మహిళాసభలం దతి శ్రద్ధతో పాల్గొనుచూ తలిదండ్రుల కల్లారుముద్దుగ ఔరుగుచుండెను. కాని, సంఘముపేర తిరిగెడు పల్లెటూరు లకు మాత్ర మీ కుటుంబమనిన అనూయ. అవుసరమయినప్పుడు అందరకూ మహానుభావులే వీరు.

జానకి రామమోహనులు అనుకూల దంపతులేయినను, రామమోహనుని వైఖరినిచూచి వీణ అసహ్యించుకొనునదే కాక, వివాహమందే నిరసనభావము చూపించెను. యీ కారణమున రామమోహను యింటికివచ్చినప్పుడు అయిష్టముగా వుండి తరచు నూటిపోటీ మాటలు అతనిపై విసురుతూ వుండు టామె కలవాటు. ఆ కారణమున ఎప్పటి కైనను యీమెపై కసి తీర్చుకొనవలెనని దీక్ష వహించెను.

ఏ విషయమందు వీణపై ఆగ్రహించనితల్లి యీ విషయమందు మాత్ర మామెను మందలించుచుండును. జానకికిగూడ వీణయం దనూయభావ మేర్పడెను. ఎంత దుర్మార్గులైనను భర్తను నిందించినవారిపై ఆగ్రహ మొందుట భార్యలకు సహజమే కదా. వీణ యకావనమందుండి అసమాన సౌందర్య రాశియై- పెక్కు మందికి భ్రాంతి కలిగించి గిలిగింతుపెట్టుచుండెను. జానకిగూడ తల్లికూపు రేఖావిలాసములలో భాగముండినను కొద్దిగా వయస్సు మీరియుండుటచేతను, సంతానావస్థచేతయున్నూ వీణకు లాగ్లే. తన భర్తను వీణ వలపులో వేసుకొనునేమో యను భీతిని కాగలించుకొనెను. యీ కారణమున అక్కచెల్లెల్లిరువురకు తరచు కలహములు వాటిల్లుచుండెను. కాని ప్రసాదరావు బుద్ధికుశలత, ఫలోక్తి వారిని సమాధానపరచు చుండెను.

అహల్య జనార్దనలు వీణను చాల ప్రేమగా చూచుచుండురు. వారిద్దరకు ఏ లోటు లేకున్నను, సంతానహీనులై పలుమంది హేళనకు లోనగుచున్నారు. ఛాయమ్మ ప్రసాద రావుకు చాల దూరపు బంధువు. భర్త దేశాంతరగతుడై పది సంవత్సరములు కావచ్చును. కాని ఆ మెకు అటువంటి వ్యసన మేమియు లేకుండా వుల్లాసంగా జీవితం గడుపుచుండెను. ఆ పైన యింటింటికి తిరిగి యిచ్చకపుమాటలాడి తగవులు తెచ్చిపెట్టుటలో ఆరితేరినది. ముఖ్యముగా ప్రసాదరావు గారి కుటుంబమున కీమెను చూచిన హామాసహ్యం. జానకికి మాత్రం యీమె స్నేహితురాలు. రామమోహను ఎక్కడెక్కడకు వెళ్లెనో, ఎవరెవరితో మాట్లాడెనో యీ సమాచారమంతయు చెప్పుచుండుటచే చాల మంచిననియు, తన యెడల సానుభూతి చూపుచున్నదనియు ఆ మె యూహ.

వరలక్ష్మీ వ్రతం బహు వైభవంగా జరిపి వీణ అందరి మెప్పు వడసెను. ఒక్కవూరిలో వున్నను, అక్కచెల్లెల్లిద్దరు కలసి చేసుకోవచ్చునని తండ్రి ఎంత చెప్పిననూ, జానకి వేరే

చేసుకొనెను. చేగంటముఃకువచ్చిన ముత్తయిదువులందఱు వీణను చూచి ఆకంఠించి, ఆ మును చేతులు నే నును డెంతటి యిద్దర్వునంఠుడో యని అనుకొనసాగిరి.

ఇట్లే కొన్ని మాసములు గడవెను. పరిసీలుడరిగెను. వీణ ప్రభువు తరగతియం దుత్తీర్ణురా లయ్యెను. తల్లిదండ్రులు వివాహ ప్రయత్నములు చేయసాగిరి. కాని వీణకు అంత ఉత్సాహముగా లేదు. యింకను చదువు సాగించనలెనని ఆమెయాశ. కాని తల్లిదండ్రుల కెదుర చెప్ప నిష్టపడక పూర కుండెను. ఒకనాటి మధ్యాహ్నము ప్రశాదరావు, యశో దమ్మ వీణ సంబంధవిషయమై పెండ్లివారింటికి వెళ్లిరి. వీణ ఒంటరిగా యింటివద్ద నుండెను. యింతకుముం దెన్నిపర్యాయములో ఆమె ఒంటరిగా వుండుట తటస్థించిననూ- భీతి నొందలేదు. యీ మా రెండులకో ఆమె భయపడనాగెను. తన మనస్సు కుదుటపరచుకొనుటకు వీణను తీసి వాయిండు కొనసాగెను. కొంతసేపయిన పిమ్మట తలుపు తట్టినట్లు విన బడెను. తలమీద పిసుగుపడినట్లు ఆమె తలపుతీసి చూచు నప్పటికి రామం (రామమోహను) ప్రత్యక్షం.

యిద్దరు పెనుగులాడిరి. వీణ ఎంత పెనుగులాడినా ప్రయోజనము లేకపోయెను. యింత నీచస్వభావుడనియు, తన శీలము భంగపరుచుననియు ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. పాపం వీణ వెక్కి వెక్కి ఏడ్చుచుండెను. తన జీవితం అధోగతి పాలయ్యెనని కుమిలిపోవుచుండెను. యీ లోపున యశోదమ్మ యింటికి తిరిగినవైను. కూతురిఅవస్థ చూచి తెల్లబోయెను. ఎంత అడిగిననూ తన విచారమునకు కారణం చెప్పలేదు. బ్రతిమాలగా, బ్రతిమాలగా చివరకు సంగతంతయు చెప్పెను. ప్రసాదరావుకూడ వచ్చి సమాచారమంతయు తెలిసికొనెను.

ప్ర:— హా! ఎంత ధారుణము. యింతకూ మేమూ పశువులం. నిన్నొంటరిగా విడిచిపెట్టుట మాదే తప్ప.

య:— అయినా నువ్వు అగ్గివంటి దానివి కదా. తగ్గినట్లు బుద్ధి చెప్పలేకపోయినావా—తల్లీ.

వీ:— పై మనసి అయితే నేను కరచి వదలిపెట్టే దానినే - ముఖంమీద వుమ్మేదానినే - కాని - బావ అసా

ధ్యుడు. అక్కకు కోపం వస్తుంది. వా డేము చేసినా, నాదే తప్పంటుంది. యిక నా బ్రతుకేముగాను!

య:— పూరుకోమ్మ మేము చూస్తాము లే - నీ రోళ్ళే ముంది. యిది పైకి రాకుండా కాపాడుకోనే బాధ్యత వునది. నువ్వుమాత్రం ధైర్యంవహించు తల్లీ. ఏ మాత్రం మార్పున్నా లోకులు గ్రహిస్తారు.

ప్ర:— ఛీ. దుర్మార్గుడా. నేనే దగ్గరుంటే చంపే వాడినే. వాడికి బుద్ధిలేదా పెండ్లికాని పిల్లను చెరచటానికి. నా కూతురు ఒక్కరై చాలదా. యిద్దరు కావలెనా. దానికి మన మిప్పు డేమిచేయగలము. ఎవరింటికైనా పంపించినా బాగుండేది. వాడినేం చేసినా పాపంలేదు. మాకే ద్రోహం చేస్తావా - పాపాత్ముడా.

య:— పూరుకోండి యింక. దానిని ఓదార్చండి. తరువాత నెమ్మదిమీద ఆలోచించవచ్చును.

వీ:— ఏ మాలోచిస్తారు. యింత జరిగిన తరువాత నే నెలా పెండ్లిచేసుకొనేది. మీరే ఆలోచించండి. మోసం చేసినట్లు గదా. యీ సంగతి ముందే చెప్పలేము గదా. నేను త్రైయినిగు చదువుకొని వుద్యోగం చేసుకుంటాను. బాగా ఆలోచించండి.

ప్ర:— మేము అలాగే ఆలోచిస్తాము లే. యిప్పుడు లేచి ముఖము కడుక్కో. ఎలా వాచిందో చూడు ముఖం. లే. ఎవరైనా వస్తారు మళ్లీ.

ఆ రాత్రికి దంపతులిద్దరు బాగా ఆలోచించుకొని, వీణ ఆలోచన బాగుగానే వున్నదని సమాధానపడి - ఏమై నను ఒక సంవత్సరము విశ్రాంతి యిచ్చుటకు ఏర్పరిచిరి. కాని అంత సులభముగా కుదిరిపోవునా - రామమోహను ప్రతిజ్ఞ నెరవేరనా అనినట్లు - వీణకు తగని అవస్థ సంభవించెను. యీ పరాభవ మెట్లు భరించగలరు. లోకమంతా వ్యాపించదా, నివృత్తి చేయుటకు వీణ అంగీకరించలేదు. ప్రాణ హత్య కాదా. మాన మర్యాదలకొరకు ఒక ప్రాణమును తీయుటయేనా. ఏ వుచాయమూ లేకపోయిననాడు- రామం కుచితబుద్ధి వెల్లడిపరచి- పరువును పోగొట్టి- తాను కన్యగా

వుండిపోయి, తన బిడ్డను గౌరవంగా పెంచి పెద్దవానిని చేయ ప్రసాదం వు కొక ఆలోచన తలపెను. అందుచేత ఓహల్య ముగా అహల్యను, జనార్దనరావును సెలవుమీద రమ్మని వుత్తరము వ్రాయగా, వారిరువురు తక్షణమే బయలుదేరి వచ్చిరి. బహు రహస్యముగా సంభాషణలు జరిగెను. జానకికి గూడ తెలియచేయలేదు. జనార్దనకూడ చాల దూరంలోచన కలవాడు. తన కింతమట్టుకు సంతతిలేదు. మామగారి ఆలోచన గ్రహించి సంతోషపడెను. అహల్య గర్భిణి అయినట్లు, వివాహానంతరము చిరకాలమునకు వచ్చినందున పెద్ద ఆసుపత్రిలో జరుపుటకునూ, తాను దగ్గరగా వుండుటకునూ, వీలగునట్లు దూరముననున్న సంస్థానపు ఆసుపత్రిలో వుంచుటకునూ, సహాయముకొరకు వీణను తీసుకు వెళ్లనట్లునూ ఏర్పాటు చేసిరి.

జనార్దనరావు వీణను ఎప్పుడూ సంతోషముగా వుంచుటకై అనేక విధముల నవ్వించుతూ, ముగ్గురూ ఆట పాటలతో కాలము గడుపుతూ వచ్చిరి. గర్భము పరిపక్వమై ఒక సుముహూర్తమున ఆడ శిశువు జనించెను. ఆదినుండియు బిడ్డకు పై పాలే గతియైనది. పది రోజులు ఆసుపత్రిలో గడచిన పిమ్మట అందరు యింటికి తిరిగివచ్చిరి. యధావిధిని సెలలోవున నామకరణము జరిగెను. బిడ్డకు “జయంతీ” యను నామంబిడిరి. జనార్దనరావు డాక్టరైనందున, చికిత్స స్వంతముగా గడచెను. జయంతికి తమ స్వంత బిడ్డకంటె ఎక్కువ గారాబముతో పెంచెదరనియూ, ఏ విధమైన లోటు కలుగ నీయరనియు, బిడ్డపై వీణ అధికవాత్సల్యము చూపరాదనియు వరతులు వేయబడెను. కాని వీణమాత్రం మాతృప్రేమ నణచుకొనుటయందు చాల దుఃఖపడవలసి వచ్చెను. కన్న బిడ్డలయందు అనురాగము చూపకుండుటెట్లు? భర్తకంటెను బిడ్డ తెక్కువగదా. తనబిడ్డపై తన అక్క, బావ చూపు వాత్సల్యముచూచి ఓగ్ధలేక పోయేది. కాని ప్రపంచమునకు కెగి అన్నియు దిగమింగి యధాప్రకారం తిరుగుచుండి ఒక దినము నలుగురు పయనమై రాజమండ్రి వెళ్లిరి. బిడ్డను తాతా అవ్వలకు చూపి తిరిగి అహల్య, జనార్దనులు జయంతీ సమే

తుల్ల తమవూరికి వెళ్లిరి. జానకికి మాత్రం యిదిఅంతయూ పద్మప్రూహంవలె వుండెను. తన కిద్దరు బిడ్డలు పుట్టిరిగదా. ఎప్పుడూ యింతలేదై వహించలేదే. అహల్య పురిటికెండు కీ హడావుడి. వీణ ఎందుకు వెళ్లవలెను. పుట్టినాటికి రాకూడదా అని అనేకవిధము లాలోచించి యిటీవల తనమీద వ్యామోహము తగ్గినట్లు దురభిప్రాయపడెను. కాని ఏమిచేయగలదు. వీణ తెయినింగు తరగతియందు ప్రవేశించెను. తరుచు మనస్వల్లతో సంకల్పరము గడచెను. వీణ తెయినింగు పరీక్షయందు తీర్ణ్యురాలై, ఒక వుద్యోగము సంపాదించి రాజమండ్రిలోనే స్వగృహముండుండెను. జయంతికిగూడ సంవత్సరము నిండెను. జయంతి తాతగారింటికి వచ్చి ప్రథమ జన్మ దినోత్సవమును మహా వైభవముగా జరిపించుకొనెను. వీణ యిచ్చిన కానుక లిన్నియని చెప్పుటకు వీలంగాదు. మాతృవాత్సల్యము గాదు. అడపిల్లలందు వాత్సల్య మెక్కువను విమతో రోజంతయు జయంతితో గడుపుచుండేది. ‘మూడు మూర్తులూ పినతల్లి పోలికేనమ్మా’యని యిరుగు పొరుగువారంటూవుంటే, వీణకు వుక్కిరిబిక్కిరిగా వుండేది.

జయంతి గారాబంగా పెరిగి తేనె పలుకులు నేర్పింది. “పిన్నీ నువ్వంటే నాకు చాల యిష్టము. అమ్మకూడ యిష్టమే గాని, నువ్వు యింకా ఎక్కువ” అని అంటావుంటే వీణ పరవశమయిపోయేది. యిదంతా తనసాపమునకు ప్రాయశ్చిత్త మనుకునేది.

అహ-ఏమి ఆ తలదండ్రుల యోగ్యత. ఓర్పు-ప్రేమ-ఎంత మంది తమ బిడ్డలను ఆ విధంగా రక్షించుచున్నారు? న్యాయాన్యాయములు విచారించుచున్నారు. దూరాలలోచనయే వుండుటచేతనే కదా. వీణ సంఘ బహిష్కారము నుండి రక్షింపబడినది. లోకులనిందకు గురిగాకుండా జయంతి సాధారణ యువతి కాగలిగినది.

ఇట్టి వెన్నియో లోకంలో జరుగుచుండవచ్చు. పెద్దలు, పిటి మూలకారణముల నారసి, నిర్మూలించుట సంఘమునకు క్రోధస్కందమని మనవి.

